

UNITAT 4	
	EL CONTROL DE LA DESPESA
CONTINGUTS	<ol style="list-style-type: none">1. La Intervenció General de la CAIB2. Organització i estructura de la Intervenció General3. Control intern de la gestió economicofinancera4. La funció interventora5. La fiscalització prèvia dels expedients de modificacions de crèdit6. La fiscalització prèvia de l'autorització i disposició de la despesa7. La fiscalització prèvia de les ordres de pagament que cal justificar8. La intervenció prèvia del reconeixement d'obligacions9. La comprovació material de la inversió i de les subvencions de capital.10. El control financer11. La Sindicatura de Comptes i el Tribunal de Comptes
OBJECTIUS	<ol style="list-style-type: none">1. Conèixer l'organització i l'estructura de la Intervenció General de la CAIB.2. Identificar les funcions de la Intervenció General de la CAIB.3. Conèixer el procediment de fiscalització prèvia de la despesa.

Autor/a: Antonio Murillo Ballesteros

Data d'elaboració: Gener 2023

Aquesta obra es difon mitjançant la llicència [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

INTRODUCCIÓ

En aquesta unitat estudiarem la Intervenció General de la CAIB, la seva organització, l'estructura i les funcions. Així mateix, estudiarem el procés de fiscalització prèvia dels expedients de despesa i de les modificacions de crèdit.

LEGISLACIÓ

- Llei 14/2014, de finances de la CAIB.
- Decret 11/2022, d'11 d'abril, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- Decret 32/2008, que regula l'organització, estructura i funcions de la Intervenció General de la CAIB.
- Acord del Consell de Govern de 20 de juny de 2022, pel qual s'aplica la previsió de l'article 117.2 de la Llei de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, respecte a l'exercici de la funció interventora en règim de fiscalització prèvia limitada.

1. La Intervenció General de la CAIB

Els articles 31.2 i 103 de la Constitució espanyola imposen el sotmetiment de les administracions públiques als principis de legalitat, eficàcia, eficiència i economia.

La garantia d'aquests principis és el que justifica l'existència d'un sistema de control intern de l'activitat econòmica de la Administració de la nostra Comunitat Autònoma.

El control intern té per finalitat evitar o corregir les actuacions improcedents dels gestors dels cabals públics, tant de comportaments il·legals com de comportaments antieconòmics.

La regulació legal del control intern de l'activitat economicofinancera del sector públic autonòmic es pot trobar a la Llei 14/2014 de finances de la CAIB (capítol II), en les diverses lleis anuals de pressuposts generals de la CAIB, i en els Decrets 32/2008 que regula l'organització, estructura i funcions de la Intervenció General de la CAIB i 11/2022 pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

L'article 108 de la Llei de finances estableix que la Intervenció General de la Comunitat Autònoma té les funcions inherents a la seva condició d'òrgan de control intern de la gestió economicofinancera del sector públic de la Comunitat Autònoma, mitjançant l'exercici de la funció interventora i del control financer, i d'òrgan director i gestor de la comptabilitat pública.

2. Organització i estructura de la Intervenció General

La Intervenció General és un òrgan de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears adscrit a la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, sens perjudici de la plena autonomia de la Intervenció General respecte als òrgans i entitats sotmesos a fiscalització.

Sota la direcció de l'interventor general, la Intervenció General exerceix les seves funcions a través de :

- a. La viceintervenció.
- b. Les intervencions adjuntes:
 - a. Intervenció adjunta de fiscalització.
 - b. Intervenció adjunta d'auditories.
 - c. Intervenció adjunta de comptabilitat i sistemes.

c. Les intervencions delegades.

L'interventor general té categoria d'alt càrrec i és nomenat pel Consell de Govern a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

Entre altres funcions, exerceix la fiscalització prèvia dels actes que hagin de ser sotmesos a aprovació o autorització prèvia del Consell de Govern, i d'aquells que suposin una modificació dels que hagi fiscalitzat l'interventor general.

La viceintervenció es proveirà de conformitat al que estableixi la relació de llocs de treball.

Entre altres funcions li correspon substituir l'interventor en els casos de vacant, absència o malaltia.

Les intervencions adjuntes es proveiran d'acord amb el que estableixi la relació de llocs de treball.

Podem diferenciar:

- La Intervenció adjunta de fiscalització.
Té encomanada l'organització i els procediments en les actuacions relatives a l'exercici de la funció de control intern previ.
- La Intervenció adjunta d'auditories.
Planifica, coordina i verifica les actuacions de control, seguiment i avaluació de la gestió en l'àmbit economicofinancer, que es fa mitjançant auditories de gestió. Realitza informes i anàlisis globals sobre procediments, riscos i resultats. Impulsa, coordina i verifica els plans d'auditories del sector públic autònom i del control financer de l'Administració de la CAIB.
- La Intervenció adjunta de comptabilitat i sistemes.
Dirigeix, coordina, verifica i executa la comptabilitat i centralitza l'elaboració del compte general de la Comunitat Autònoma.

Les intervencions delegades es proveiran d'acord amb el que estableix la relació de llocs de treball.

Tenen encomanades les funcions de:

- a. Control intern previ dels actes i dels expedients que generin autorització o compromís de despeses.
- b. Control dels documents comptables de gestió del pressupost de despeses.
- c. Funcions de control posterior mitjançant la realització de controls financers.
- d. Emissió d'informes preceptius en els supòsits d'omissió de fiscalització.
- e. Control dels fons lliurats a justificar.
- f. Assessorar els òrgans de gestió.

- g. Coordinar i centralitzar el subministrament de la informació comptable.

3. Control intern de la gestió economicofinancera

El control intern de l'activitat economicofinancera del sector públic autonòmic està regulat:

- a) En els articles 108 al 140 del títol IV. Control intern i comptabilitat pública, de la Llei 14/2014, de finances de la CAIB.
- b) En el Decret 11/2022, d'11 d'abril, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la CAIB.
- c) A l'Acord del Consell de Govern de 20 de juny de 2022 pel qual s'aplica la previsió de l'article 117.2 de la Llei de finances de la CAIB, respecte a l'exercici de la funció interventora en règim de fiscalització prèvia limitada.

Els objectius del control intern són:

- a) Verificar el compliment de la normativa aplicable en la gestió objecte de control.
- b) Verificar el registre adequat i la comptabilització de les operacions.
- c) Avaluar que l'activitat i els procediments objecte de control es duguin a terme, d'acord amb els principis de bona gestió financera i amb els principis que estableix la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- d) Verificar el compliment dels objectius assignats als centres gestors de despeses, d'acord amb els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma i també dels costos suportats en executar-los.

El control intern de la gestió economicofinancera es dura a terme mitjançant l'exercici de:

- a) La funció interventora (comprèn els apartats 4, 5, 6 i 7 d'aquesta unitat).
- b) El control financer (apartat 10 d'aquesta unitat).

4. La funció interventora

La funció interventora té per objectiu controlar **ABANS** de la seva aprovació tots els actes de l'Administració de la CAIB i dels organismes autònoms que puguin donar lloc al reconeixement de drets i d'obligacions de contingut econòmic, com també els cobraments i els pagaments que se'n derivin, i la inversió i l'aplicació en general dels fons públics i les modificacions pressupostàries, per assegurar que aquests actes s'ajusten a les disposicions aplicables a cada cas.

La funció interventora té caràcter intern, previ, vinculant i efectes suspensius, quan així s'estableixi. i comprèn:

1. La fiscalització prèvia dels actes, documents o expedients susceptibles de produir drets o obligacions, en les fases d'autorització, disposició, reconeixement de l'obligació i proposta de pagament.
2. La fiscalització prèvia dels moviments de fons i de valors.
3. La fiscalització prèvia dels expedients de modificacions de crèdit.
4. La intervenció material del pagament, quan no s'hagi tramitat per procediments que assegurin validacions informàtiques.
5. La intervenció de l'aplicació o de l'ús dels fons públics, subministraments, adquisicions i serveis, que ha de comprendre:
 - a. La comprovació material d'obres, subministraments, adquisicions i serveis.
 - b. La comprovació material o, si escau, documental de subvencions de capital.
 - c. L'examen documental dels comptes a justificar dels pagaments a justificar.
6. La comprovació, a efectes pressupostaris i d'inventari, dels efectius de personal i de les existències en metàl·lic, valors i altres béns de la CAIB.

D'aquestes funcions, analitzarem les corresponents als apartats 1), 3) i 5); la resta no és objecte d'aquest curs.

El procediment general comprèn els tràmits següents:

4.1 Remissió de l'expedient

La Intervenció ha de rebre l'expedient complet quan estiguin reunits tots els justificants, emesos els informes preceptius, i estigui en disposició de dictar-se l'acte que correspongui.

La Intervenció ha de fiscalitzar l'expedient en el termini màxim de deu dies comptadors des de l'endemà de la data de recepció.

Si la Intervenció considera que l'expedient s'ajusta a la legalitat, emetrà informe de conformitat sense necessitat de motivar-la.

4.2. Formulació d'objeccions

Si l'òrgan interventor es manifesta en desacord amb el fons o amb la forma dels actes, expedients o documents, formularà objeccions per escrit amb expressió dels fonaments jurídics.

L'objecció suspèn la tramitació de l'expedient fins que sigui resolta o esmenada, en els casos següents:

- a. Quan l'objecció es posi de manifest en la fiscalització d'expedients de modificació de crèdit.

- b. Quan l'objecció es basi en la insuficiència de crèdit, o el proposat no es consideri adequat.
- c. Quan s'apreciïn irregularitats greus en la documentació justificativa de les ordres de pagament o quan el dret del perceptor no quedi prou justificat.
- d. En els casos d'omissió en l'expedient de requisits o tràmits essencials exigits per les disposicions aplicables, o quan s'estimi que la continuació de la gestió administrativa pugui causar pèrdues econòmiques greus a la hisenda de la Comunitat Autònoma.
- e. Quan l'objecció derivi de comprovacions materials d'obres, subministraments, adquisicions o serveis, o programes de recerca.

Si l'òrgan gestor accepta les objeccions, esmenarà les deficiències i remetrà novament l'expedient a l'òrgan interventor perquè n'emeti un informe favorable.

La Intervenció també podrà formular les observacions que consideri convenients, sense que això tingui efectes suspensius en la tramitació.

4.3. Resolució de discrepàncies

Si l'òrgan afectat per les objeccions no està conforme amb l'informe de la Intervenció, ha de plantejar discrepància a la Intervenció en el termini de 15 dies.

La discrepància ha de ser motivada amb cita dels preceptes legals en el quals es basi el seu criteri.

La discrepància es resoldrà de la manera següent:

- Si l'objecció està formulada per una intervenció delegada o adjunta, correspon a l'interventor conèixer la discrepància i dictar resolució d'obligat compliment per la Intervenció delegada o adjunta.
- Si l'objecció emana de l'interventor general o ell mateix l'hagi confirmat, correspondrà al Consell de Govern adoptar la resolució definitiva.

Els acords que adopti el Consell de Govern són d'obligat compliment per a la Intervenció General.

4.4 Fiscalització de documents comptables

Un cop fiscalitzat favorablement l'expedient de despesa, es continua l'expedient emetent els documents comptables (A, D, OP) que corresponen a cada fase.

La Intervenció fiscalitzarà aquests documents i comprovarà que aquests s'ajusten a la fiscalització prèvia de l'expedient de despesa i al que estableixi la legislació que li sigui aplicable.

Els documents comptables d'import inferior a 12.000 euros es fiscalitzen mitjançant el procediment de mostreig.

Tots els documents comptables que s'emetin han d'anar signats pel cap de la UGE.

Aquesta signatura consignada en els documents comptables significa la seva conformitat, en relació amb el fet que la tramitació i justificació són conformes amb les disposicions que són d'aplicació en cada cas.

4.5 Omissió de fiscalització prèvia

En els casos en què la fiscalització prèvia s'hagi omès, no es podrà reconèixer l'obligació i tramitar el pagament fins que s'esmeni l'omissió.

La Intervenció ha d'emetre la seva opinió referent a la proposta, que no tindrà naturalesa de fiscalització.

El titulat de la secció pressupostària sotmetrà, en tot cas, a la decisió del Consell de Govern la resolució que consideri més oportuna.

L'acord del Consell de Govern serà d'obligat compliment per a la Intervenció.

5. La fiscalització prèvia dels expedients de modificacions de crèdit

Queden sotmesos a fiscalització prèvia els expedients de modificació de crèdits, amb independència del tipus de modificació i de la quantia, llevat dels expedients de quantia inferior a 500.000 euros, i els expedients corresponents al Servei de Salut de les Illes Balears i a l'Agència Tributària de les Illes Balears.

La fiscalització prèvia consisteix en la comprovació dels aspectes següents:

- Que l'acord o resolució que es proposi compleixi els requisits i les limitacions establerts legalment per al tipus de modificació de crèdit de què es tracti en cada cas.
- Que l'expedient que es tramiti contengui la documentació que s'estableixi.

6. La fiscalització prèvia de l'autorització i disposició de la despesa

Estan sotmesos a fiscalització prèvia els actes dels òrgans de l'Administració de la CAIB, pels quals s'autoritza o disposa una despesa. Es consideren inclosos:

- Els actes resolutoris de recursos administratius que suposin despesa.
- Els convenis que signi l'Administració sempre que tenguin contingut econòmic.
- Els actes d'execució de sentències que impliquin obligacions econòmiques.
- Els expedients d'acords marc regulats a la legislació de contractes del sector públic.
- Els expedients de resolució de convocatòries de concerts socials regulats a la normativa d'acció social.
- Els expedients d'autorització d'endeutament.

6.1 Expedients de despesa exempts de fiscalització prèvia

No estan sotmesos a fiscalització prèvia (exempts de fiscalització prèvia) els expedients de despesa següents:

- Els contractes menors.
- Els contractes tramitats per emergència.
- Les despeses menors.
- Els expedients de despesa inferiors a 30.000 euros.
- Les subvencions i transferències nominatives, és a dir, les que tinguin menció expressa a la Llei de pressuposts generals de la CAIB i les rebudes de l'Estat o de la Unió Europea.
- Les despeses de funcionament dels centres docents no universitaris, públics concertats.
- Els contractes d'obertura de comptes bancaris, els contractes per a l'obtenció de targetes de dèbit, de prepagament de crèdit, i els contractes bancaris relacionats amb els mitjans de pagament electrònic amb entitats financeres públiques i privades.
- Els altres supòsits establerts per normes de rang legal o pels reglaments que despleguin la Llei 14/2014.

Les despeses exemptes de fiscalització prèvia poden ser objecte de control financer posterior.

6.2 Fiscalització prèvia limitada

En aplicació del que estableix l'article 117 de la Llei de finances de la CAIB, el Consell de Govern de 20 de juny de 2022 va ordenar la fiscalització prèvia limitada de tots els expedients de despesa i de les operacions no pressupostàries, mitjançant la comprovació dels aspectes següents:

- L'existència de crèdit adequat i suficient.
- En operacions extrapressupostàries, que el compte sigui el que correspon.
- En el cas que es tracti de despeses estructurals, que es compleixin els requisits establerts.
- La competència de l'òrgan que genera la despesa o l'obligació.
- En les despeses pluriennals, el compliment dels requisits legals.
- El compliment de les normes de publicitat i concurrència.
- Els altres aspectes addicionals que per la seva transcendència així es determini per a cada tipus d'expedient de despesa.

A l'annex d'aquest Acord s'estableixen els aspectes concrets d'aquesta fiscalització prèvia limitada.

Les obligacions o les despeses sotmeses a fiscalització prèvia limitada poden ser objecte de control financer.

6.3 Fiscalització prèvia limitada dels expedients de despesa

Abans que l'òrgan competent dicti una resolució, s'ha de remetre a la Intervenció General l'expedient objecte de fiscalització prèvia. Amb caràcter general aquest expedient constarà, com a mínim, dels documents següents:

1. Proposta de resolució motivada signada i dirigida a l'òrgan competent per resoldre.
2. Document comptable que acrediti l'existència de crèdit (normalment RF).
3. Autorització d'imputació de la despesa a exercicis futurs (despesa pluriennal).
4. Acords de Consell de Govern, autorització prèvia de la despesa i/o excepció de límits pluriennals.
5. Altres documents en funció de la naturalesa de l'expedient.

7. La fiscalització prèvia de les ordres de pagament que cal justificar

La fiscalització prèvia de les ordres de pagament a justificar, per les quals es posin fons a disposició dels òrgans pagadors de la CAIB, verificarà:

- Que les propostes de pagament a justificar siguin expedides per l'òrgan competent.
- Que s'acreditin les circumstàncies que no permeten la justificació prèvia al pagament mitjançant memòria de la Secretaria General.
- Que hi hagi crèdit adequat i suficient.
- Que hagin estat justificats dins del termini corresponent els fons percebuts amb anterioritat.
- Que el caixer pagador hagi complert l'obligació de conciliació dels saldos.

En els comptes justificatius dels pagaments a justificar s'ha de comprovar que corresponen a despeses concretes i determinades i que s'ha seguit el procediment aplicable en cada cas, que siguin adequats a la finalitat per a la qual es lliuraren i que s'ha d'haver acreditat la realització efectiva i conforme d'aquestes despeses.

8. La intervenció prèvia del reconeixement d'obligacions

La intervenció prèvia del reconeixement d'obligacions implica la comprovació dels punts següents:

- Que les obligacions responen a despeses autoritzades, disposades i fiscalitzades favorablement.
- Que els documents justificatius de l'obligació s'ajusten a les disposicions legals.

- Que s'ha comprovat materialment la realització efectiva i conforme de l'obra, servei o subministrament, i en les subvencions que s'ha complert la finalitat de la concessió.

9. La comprovació material de la inversió i de les subvencions de capital.

La intervenció de la comprovació material de la inversió és la facultat de la Intervenció de verificar materialment la realització de les obres, subministraments, serveis i adquisicions finançades amb fons públics; així mateix, s'ha de verificar el compliment de la finalitat de les subvencions de capital.

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic estableix un acte formal de recepció de l'acompliment de l'objecte dels contractes, i el Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu, de 28 de desembre, estableix que per a les subvencions de capital superiors a 300.000 euros l'òrgan gestor ha de comprovar el compliment de la finalitat de la subvenció, mitjançant una acta o informe de comprovació material.

Abans de reconèixer l'obligació, s'ha de verificar materialment la realització de l'objecte dels contractes i verificar el compliment de la finalitat de les subvencions de capital.

La intervenció de la comprovació del material forma part de la funció interventora i l'ha de dur a terme el personal de l'Administració de la CAIB designat per la Intervenció General.

És necessària l'assistència del representant de la Intervenció en els actes corresponents a expedients d'import superior als 300.000 euros amb IVA inclòs.

Amb 20 dies hàbils d'antelació, l'òrgan gestor sol·licitarà la designació d'un funcionari de la Intervenció perquè assisteixi a la comprovació material de les obres i de les subvencions de capital.

El resultat de la comprovació material de la inversió s'ha de reflectir en una acta que han de subscriure tots els assistents a l'acte.

L'opinió del representant designat per la Intervenció ha de constar expressament a l'acta; pot ser favorable, favorable amb observacions i desfavorable.

L'opinió desfavorable del representat de la Intervenció té el caràcter d'objecció i s'hi ha d'aplicar el procediment establert per la seva esmena o per resoldre la discrepància.

10. El control financer

El control financer es fa a posteriori, s'aplica essencialment mitjançant procediments i tècniques d'auditoria i té caràcter no suspensiu.

El control financer exercit per la Intervenció General de la Comunitat Autònoma s'estén sobre:

- a. L' Administració de la Comunitat Autònoma.
- b. La resta d'entitats que formen part del sector públic de la Comunitat Autònoma.
- c. Les entitats que s'hagin d'incloure en el sector de les administracions públiques de la CAIB, en aplicació de les regles del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals.
- d. La resta d'entitats que depenguin de l'Administració de la Comunitat Autònoma.
- e. I també es pot estendre als beneficiaris de subvencions i entitats col·laboradores.

El control financer pot tenir caràcter puntual o adoptar les modalitats de control financer permanent o d'auditoria pública.

El control financer permanent té per objecte la verificació, per a un període de temps determinat o indefinit, de la totalitat o d'una part de les operacions de contingut economicofinancer, de la situació i del funcionament de les persones i entitats sotmeses al control financer.

S'anomena auditoria publica al control financer que consisteix en la verificació, feta amb posterioritat, i efectuada de manera sistemàtica de l'activitat economicofinancera del sector públic autonòmic, mitjançant l'aplicació dels procediments de revisió selectius continguts en les normes d'auditoria publica.

11. La Sindicatura de Comptes i el Tribunal de Comptes

Són òrgans de control extern de l'activitat economicofinancera de la Comunitat Autònoma i de les administracions en general.

La Sindicatura de Comptes és l'òrgan al qual correspon la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears que, d'acord amb la llei, inclou:

- L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- Els Consells Insulars i les entitats locals radicades a les Illes Balears.
- La Universitat de les Illes Balears.
- Qualsevol organisme, ens, entitat, fundació o empresa amb participació majoritària o domini efectiu, directe o indirecte, d'alguna de les esmentades entitats, independentment que es regeixin per dret públic o privat.

Aquestes funcions s'han de dur a terme sense perjudici de les competències que corresponguin al Tribunal de Comptes en relació amb tot el territori de l'Estat.

La Sindicatura depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears, exerceix les seves funcions amb plena independència, i està sotmesa únicament a l'ordenament jurídic.

El Tribunal de Comptes és un òrgan de control extern reconegut en la Constitució espanyola que es configura com l'òrgan fiscalitzador suprem dels comptes i de la gestió econòmica del sector públic, sense perjudici de la seva funció jurisdiccional encaminada a l'enjudiciament de la responsabilitat comptable en què incorrin els que tinguin al seu càrrec el maneig de fons públics. També se li atribueix el control de la comptabilitat i de l'activitat economicofinancera dels partits polítics, com també el de les aportacions que rebin les fundacions i associacions vinculades a les formacions polítiques amb representació parlamentària.

Depèn directament de les Corts Generals, i exerceix les seves funcions per delegació d'elles en l'examen i comprovació del Compte general de l'Estat. No obstant això, el Tribunal de Comptes gaudeix de plena independència per a l'exercici de les seves funcions, i reconeix constitucionalment que els membres del Tribunal gaudiran de la mateixa independència i inamovibilitat i restaran sotmesos a les mateixes incompatibilitats que els jutges.

BIBLIOGRAFIA

- Llei 14/2014, de finances de la CAIB.
 - Títol IV. Articles del 108 al 131.
- Decret 11/2022, d'1 d'abril, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la CAIB.